T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/710
KARAR NO : 2026/68
KARAR TR : 16/02/2026

ÖZET: Davacının tedavisinde kullandığı ilaç bedelinin davalı idare tarafından karşılanması talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile ilaç bedelinin karşılanması istemiyle açılan davanın, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H. A.
Vekili : Av. N. L. K.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. M. G.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin kanser hastalığının tedavisinde kullanılan *"K. "* isimli ilacın bedelinin kesintisiz olarak karşılanması ve kullandığı 4 kutu ilacın bedelinin ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Alsancak Sağlık ve Sosyal Güvenlik Merkezinin 05/11/2024 tarih ve 105364043 sayılı işleminin iptali ve ilaçların bedeli olan 346.190,72 TL'nin davalıdan tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresinde sunduğu cevap dilekçesinde, davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğunu ileri sürerek, yargı yolu itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. İzmir 3. İdare Mahkemesi 20/02/2025 tarih ve E.2024/1611, K.2025/224 sayılı kararı ile, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğunu, davacının ilaç bedelleri için ödediği miktarın dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsiline, dava konusu işlemin iptaline karar vermiştir. Bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, İzmir Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesinin 27/05/2025 tarih ve E.2025/1189, K.2025/1320 sayılı kararı ile, davalının görev itirazıyla ilgili bir karar verilmeden işin esasının incelenmesinin usul hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 45. maddesinin 5. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun kabulüne, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılması ve yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

4. **İzmir 3. İdare Mahkemesi 19/09/2025 tarih ve E.2025/1117 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde Mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle görev itirazının reddine ve mahkemelerinin görevliliğine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, kanser hastası olması sebebiyle tedavisi için kullanımı uygun görülen "Pembrolizumab" etken maddeli "Keytruda" isimli ilacın bedelinin kesintisiz olarak karşılanması ve kullandığı dört kutu ilacın bedelinin ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin 05.11.2024 tarihli, 105364043 sayılı İzmir Sosyal Güvenlik İl*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FKLckgu - rF0edLh - 3Lhoizw - 66wWpQ= ile erişebilirsin

Müdürlüğü Alsancak Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi işleminin iptali ile satın aldığı ilaçların bedeli olarak 346.190,72-TL bedelin dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bakılan davada, davacının 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunan kızı üzerinden tedavisini sürdürdüğü ve talebinin bu kapsamda değerlendirilmesi gerektiği açıktır.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, kamu görevlisi olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin görev itirazının reddine, ..."

5. Davalı vekili tarafından olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

6. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı uyuşmazlığın, adli yargı yerinde görülmesi gerektiği görüşüyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Bilindiği gibi, 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanun'lar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanun'un iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarihli ve 2006/111 Esas, 2006/112 Karar sayılı kararıyla, anılan Kanun'un birçok maddesi ile birlikte, bu Kanun'un yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FKLckgu - rF0edLh - 3Lhoizw - 66wWpQ= ile erişebilirsin

sisteme tabi kılan (başta 4. maddenin birinci fıkrasının (c) bendi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun'la 5510 sayılı Kanun'da düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanun'a eklenen Geçici 1. ve Geçici4. maddelerle, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanun'la yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanun 'un kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesinin 30.03.2011 tarihli ve 2008/56 E., 2011/58 K. sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinde yer alan "..bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür. " bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarihli ve 2010/65 E., 2011/169 K. sayılı kararıyla davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararı şu gerekçeye dayandırmıştır: "...5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise SGK'nın tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasaya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır... "

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'u değiştiren 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'u değiştiren 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, bunun dışında kalan kişiler yönünden çıkan uyuşmazlıkların çözümünün ise adli yargı yerinde olacağı sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 29.04.2019 tarihli ve 2019/137 E., 2019/263 K. Sayılı kararında

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FKLckgu - rF0edLh - 3Lhoizw - 66wWpQ= ile erişebilirsin

da aynı hususların vurgulandığı görülmektedir.

Somut olayda davacının, 5754 sayılı Kanun 'un yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden sonra kamu görevlisi olarak çalıştığı anlaşıldığından, kanser tedavisinde kullanılan ilaç bedelinin ödenmesi istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

KARAR : Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar verildi."

7. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13/3. maddesine göre Danıştay Başsavcılığının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

8. Danıştay Başsavcısı, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulü gerektiği yolunda yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...5510 sayılı Kanunun 101. maddesinde yer alan "...bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür. " hükmünün; kamu hukukuna özgü kurallar uygulanan sosyal güvenlikle ilgili İdarî işlemlere karşı açılan davaların İdarî yargı mercilerince çözümlenmesi gerektiğinden bahisle, Anayasanın 2., 37., 125. ve 155. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülerek Danıştay Onbirinci Dairesince itiraz yoluyla yapılan iptal başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesince verilen 22/12/2011 tarihli ve E: 2010/65, K:2011/169 sayılı kararla iptal istemi reddedilmiş olup, anılan kararda; ".... 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tâbi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabî kılan hükümlerin Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilmesi üzerine kabul edilen 17/04/2008 günlü ve 5754 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 1 inci ve Geçici 4 üncü maddelerle 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağının kurala bağlandığı, başka bir anlatımla 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun 'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tâbi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun 'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır.

5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık sosyal sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve tesis ettiği işlem ve muameleler İdarî işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kuruntunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun 'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu 'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler İdarî işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi İdarî yargı görevli olmaya devam edecektir.

(...) Kural olarak idare hukuku alanına giren konularda İdarî yargı, özel hukuk alanına giren konularda adlî yargı görevlidir. İdarî yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adlî yargının görevlendirilmesi konusunda yasa koyucunun mutlak bir takdir hakkının bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak İdarî yargının denetimine bağlı olması gereken İdarî bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde yasa koyucu tarafından adlî yargıya bırakılabilir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FKLckgu - rF0edLh - 3Lhoizw - 66wWpQ= ile erişebilirsin

5510 sayılı Kanun ile birlikte sosyal güvenlik tek çatı altında toplanmış, özel hukuk niteliği ağır basan sosyal güvenlik hukuku alanı oluşmuştur. İş mahkemeleri, iş hukuku alanındaki uyuşmazlıkları çözmekle görevli ihtisaslaşmış adlî yargı mahkemeleridir. Yasa koyucu 5510 sayılı Kanun kapsamındaki iş ve işlemleri, prim esasına dayalı yeni sistemin niteliğine bağlı olarak iş mahkemelerinin görev alanı kapsamına alabilir. Sosyal güvenlik hukuku kapsamında aynı konuya ilişkin tüm uyuşmazlıkların, bu alanda görevli uzman mahkeme olan iş mahkemelerinde görülmesinin, hak arama özgürlüğünü kolaylaştırıcı nitelikte olduğu, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasını olanaklı kıldığı da açıktır.

Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir.

Ancak, (...) 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce statüde bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileriyle ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan İdarî işlem ve eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda İdarî yargının görevinin devam edeceği açıktır... "gerekçesine yer verilmiştir.

Anayasa Mahkemesince verilen bu kararda da belirtildiği üzere 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tâbi olarak çalışan memur ve diğer kamu görevlileri hakkında anılan Kanun hükümleri uygulanacağından, bu kişiler hakkında sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasına ilişkin olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlemlerden ve İdarî eylemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünde İdarî yargının görevinin devam edeceği, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise anılan Kanunun 4/c maddesine tâbi sigortalı sayılması nedeniyle haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil 5510 sayılı Kanunda öngörülen usûl ve esasların uygulanacağı açıktır. Öte yandan, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 506 ve 1479 sayılı kanunlara tâbi sigortalı hizmeti olanlar bakımından iş mahkemesi yerine İdarî yargı merciinin görevli olduğuna dair bir hükmün bulunmaması nedeniyle bu sigortalılar ile Kurum arasında çıkan ihtilafların 5510 sayılı Kanunun 101. maddesi uyarınca iş mahkemesince çözümlenmesi gerekmektedir.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tâbi hizmeti bulunmayan, 29/04/2008 tarihinden 10/02/2012 tarihine kadar 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında, 13/02/2012 tarihinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak aynı Kanunun birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı hizmetinin mevcut olması nedeniyle genel sağlık sigortasından yararlanan davacının tedavisinde kullanılan ilaç bedelinin Kurumca ödenmemesinden kaynaklanan uyuşmazlık 5510 sayılı Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıktığından anılan Kanunun 101. maddesinde yer alan âmir hüküm gereği uyuşmazlığın görüm ve çözümü iş mahkemelerinin görev alanında bulunmaktadır.

SONUÇ: Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi gereğince yapılan başvurunun kabulü gerektiği düşünülmektedir."

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

9. T.C Anayasası'nın "*F. Uyuşmazlık Mahkemesi*" başlıklı 158. maddesinin son fıkrası şöyledir:

"Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi 'nin karan esas alınır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FKLckgu - rF0edLh - 3Lhoizw - 66wWpQ= ile erişebilirsin

10. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "*Sigortalı sayılanlar*" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)
Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından,
a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar,
...
c) Kamu idarelerinde;
1) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar,
2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar,
sigortalı sayılırlar."

11. 5510 sayılı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların çözüm yeri*" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

12. 5510 sayılı Kanun'un "*5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri*" başlıklı geçici 4. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

" (Değişik: 17/4/2008-5754/68 md.)
...
Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır."

B. Yargı Kararı

13. 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinin iptali istemiyle açılan davada Anayasa Mahkemesinin 22/12/2011 tarih ve E.2010/65, K.2011/169 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun 'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FKLckgu - rF0edLh - 3Lhoizw - 66wWpQ= ile erişebilirsin

prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun 'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır..."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Mustafa EROL, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'm katılımlarıyla yapılan 16/02/2026 tarihli toplantısında; başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen usule uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü.

16. Dava, kanser tedavisi görmekte olan davacının, tedavisi için reçete edilen ilaç bedelinin ödenmesi istemiyle yapmış olduğu başvurunun reddine ilişkin, İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünün 15/11/2024 tarih ve E-105364043 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

17. 5510 sayılı Kanun'la 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanun'u, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanun'u, 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanun'u, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanun'u ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanun'u kapsamında bulunanlar, geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme bağlı tutulmuş ve 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden sonra göreve başlayanlar yönünden, prim esasına dayalı sigorta sistemine geçilmiştir. Bu sistemle, devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, hizmet akdine göre ücretle çalışanlar, tarım işlerinde ücretle çalışanlar, kendi hesabına çalışanlar ve tarımda kendi hesabına çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik rejimi, aktüeryal olarak hak ve yükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplanmıştır.

18. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FKLckgu - rF0edLh - 3Lhoizw - 66wWpQ= ile erişebilirsin

uygulanmasına devam edileceği, ancak bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır. Yine 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce 506 ve 1479 sayılı Kanun'lara tâbi sigortalı hizmeti olanlar bakımından iş mahkemesi yerine idari yargı merciinin görevli olduğuna dair bir hükmün bulunmaması nedeniyle bu sigortalılar ile Kurum arasında çıkan ihtilafların 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi uyarınca iş mahkemesince çözümlenmesi gerekmektedir.

19. Somut olayda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na tabi hizmeti bulunmayan ve 29/04/2008 tarihinden 10/02/2012 tarihine kadar 5510 sayılı Kanunu'nun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında, 28/02/2012 tarihinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak aynı kanunun birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı hizmeti mevcut olan ve genel sağlık sigortasından yararlanan davacının, tedavisinde kullanılan ilaç bedelinin Kurumca ödenmemesinden kaynaklanan uyuşmazlığın 5510 sayılı Kanun'un uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıktığı ve anılan Kanun'un 101. maddesinde yer alan âmir hüküm gereği uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin, İzmir 3. İdare Mahkemesinin 19/09/2025 tarih ve E.2025/1117 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLÎ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin, İzmir 3. İdare Mahkemesinin 19/09/2025 tarih ve E.2025/1117 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

16/02/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan YAŞAR	Bayram ŞEN	Döndü Deniz BİLİR	Mustafa EROL

Üye	Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Mahmut BALLI	Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden FKLckgu - rF0edLh - 3Lhoizw - 66wWpQ= ile erişebilirsin